

**DỰ ÁN HỢP TÁC KỸ THUẬT QUẢN LÝ RỪNG BỀN
VỮNG TẠI VÙNG ĐÀU NGUỒN TÂY BẮC**

BÁO CÁO
CHUYẾN THĂM QUAN HỌC TẬP TẠI
TỈNH HÒA BÌNH

Bộ Nông nghiệp và phát triển Nông thôn (MARD)
Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA)

Tháng 11 năm 2011

MỤC LỤC

I.	MỤC ĐÍCH CỦA CHUYẾN THAM QUAN HỌC TẬP.....	2
II.	THĂM BẢN DU LỊCH BẢN LÁC HÒA BÌNH.....	3
III.	LÀM VIỆC VỚI SỞ NN&PTNT TỈNH HOÀ BÌNH	4
IV.	KẾT QUẢ THAM QUAN CÁC MÔ HÌNH Ở THỰC ĐỊA	5
V.	THĂM TRẠM DỪNG NGHỈ QUỐC LỘ 6, TÂN LẠC, HÒA BÌNH...6	
VI.	THĂM VÀ LÀM VIỆC VỚI TRUNG TÂM KH-KT LN TÂY BẮC	7

PHỤ LỤC

1.	Một số hình ảnh chuyến tham quan học tập	8
2.	Danh sách thành viên tham gia chuyến tham quan học tập và Danh sách các thành viên gặp gỡ, trao đổi và làm việc tại Hoà Bình.....	10

MỤC ĐÍCH CỦA CHUYẾN THAM QUAN HỌC TẬP

Dự án hợp tác kỹ thuật quản lý rừng bền vững vùng đầu nguồn tây bắc (Project for Sustainable Forest Management in the Northwest Watershed Area) tổ chức chuyến tham quan học tập tại tỉnh Hoà Bình cho các cán bộ đối tác là thành viên của Dự án tại Chi cục Lâm nghiệp tỉnh Điện Biên, Trưởng bản các bản tham gia mô hình.

Mục đích của chuyến thăm quan là nhằm học hỏi thu thập thông tin, những thành quả đạt được từ làng nghề của bản du lịch bản Lác và Hợp tác xã Dệt Thổ cẩm Chiềng Châu xã Chiềng Châu, huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình và dự án phục hồi rừng đầu nguồn tự nhiên bị suy thoái tại miền Bắc Việt Nam (RENFODA- JICA), các mô hình trồng rừng, khoanh nuôi tái sinh, bảo vệ rừng, các mô hình Nông - Lâm kết hợp, phát triển sinh kế, quản lý rừng cộng đồng đã thực hiện thành công tại Xóm Ké, xã Hiền Lương, tỉnh Hoà Bình. Để áp dụng vào các hoạt động đang triển khai tại các bản thí điểm.

KẾT QUẢ CHUYỂN THAM QUAN HỌC TẬP TẠI HÒA BÌNH

Thực hiện Kế hoạch của dự án, từ ngày 9/11 đến ngày 12/11/2011 Đoàn công tác của dự án Quản lý rừng bền vững vùng đầu nguồn Tây Bắc đã thăm và làm việc tại: trạm dừng nghỉ 64 Mộc Châu Sơn La, trạm dừng nghỉ Hòa Bình, thăm làng nghề du lịch bản Lác, Hợp tác xã Dệt Thổ cẩm Chiềng Châu, xã Chiềng Châu huyện Mai Châu, Làm việc với sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Hòa Bình, Xóm Ké xã Hiền Lương, huyện Đà Bắc tỉnh Hòa Bình.

I. Thành phần đoàn công tác gồm các thành viên: (danh sách đính kèm)

II. Nội dung, chương trình làm việc

1. Thăm và làm việc tại bản du lịch Bản Lác và Hợp tác xã Dệt Thổ cẩm, xã Chiềng Châu, huyện Mai Châu, tỉnh Hòa Bình

- Bản có 117 hộ người dân tộc Thái. Có khoảng 40% số hộ có cửa hàng bán đồ thổ cẩm và các đồ làm bằng tay khác. Thăm cửa hàng vệ tinh do Hợp tác xã Dệt Thổ cẩm Chiềng Châu quản lý hoạt động và giới thiệu sản phẩm. Chúng tôi gặp ông Hà Văn Chúc nhân viên bán hàng, cửa hàng được dự án Jica hỗ trợ mở từ năm 2008. Bán các sản phẩm như Vải, túi xách, mũ, lắc tay, quả cón, khăn, con thú.... Nhân viên bán hàng được hưởng lương trên doanh thu bán hàng. Ngày đoàn đến thăm các mặt hàng của cửa hàng còn rất ít vì được mang đi bán tại Hội trợ triển lãm Giảng Võ, Hà Nội.

- Thăm Hợp tác xã dệt thổ cẩm Chiềng Châu: Ông Phan Chủ nhiệm hợp tác xã giới thiệu về hợp tác xã:

+ Thành lập ngày 7/8/2009

+ Ban đầu có 33 xã viên, hiện nay còn 22 xã viên

+ Mai Châu có nghề dệt thổ cẩm từ lâu đời và đã gần bị mai một. Được sự quan tâm của Bộ Nông nghiệp và PTNT, Dự án Jica hỗ trợ khôi phục và phát triển nghề dệt.

+ Các hỗ trợ của dự án: Tập huấn về may cơ bản (4 người x 2 tháng), hỗ trợ máy khâu, máy vắt sổ, mở cửa hàng bán và giới thiệu sản phẩm tại số 49 hàng Trống Hà Nội. Hỗ trợ xúc tiến thương mại, tham gia các hội chợ. Sản phẩm của làng nghề đưa ra thị trường được 1,5 năm. Hàng sản xuất chủ yếu theo hợp đồng đặt hàng, chưa có xuất khẩu. Có khoảng 40 loại sản phẩm do Jica thiết kế. Giá sản phẩm do ban quản lý tính toán. Thu nhập bình quân của xã viên từ 2,2 đến 2,5 triệu đồng 1 tháng. Chị em tự nguyện tham gia vào hợp tác xã và góp cổ phần 50.000đ/người/tháng.

+ Tổ chức Hợp tác xã: Ban quản lý HTX do người dân bầu và trình UBND xã quyết định. BQL HTX có quy chế hoạt động, mở sổ sách theo dõi thu chi, có kế toán, thủ quỹ. Hàng tháng họp thông qua xã viên.

+ Ban quản lý xây dựng kế hoạch hoạt động tháng, quý, năm và công khai với xã

viên để phần đầu thực hiện. Hiện tại Hợp tác xã chưa phải nộp thuế.

+ Xã viên chưa có chế độ gì ngoài lương.

- Khó khăn gặp phải khi mới thành lập hợp tác xã: Xã viên chưa quen làm tập chung và đúng giờ.

- Bài học kinh nghiệm:

+ Người dân tự nguyện tham gia.

+ Công tác quảng bá giới thiệu và bán sản phẩm là rất quan trọng.

2. Thăm và làm việc tại sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Hòa Bình

- Các đoàn giới thiệu thành viên tham gia: *(danh sách đính kèm)*

Ông Nhẫn giới thiệu thành viên của sở Nông nghiệp và PTNT

Bà Thủy giới thiệu thành viên đoàn Jica của Bộ Nông nghiệp và PTNT

Ông Hải giới thiệu thành viên của đoàn sở Nông nghiệp tỉnh Cà Mau

Bà Hiền giới thiệu thành viên đoàn dự án Jica tỉnh Điện Biên.

- Ông Nhẫn Chi cục phó Chi cục Lâm nghiệp giới thiệu với đoàn về dự án phục hồi rừng tự nhiên vùng phòng hộ đầu nguồn bị suy thoái tại miền bắc việt nam (RENFODA-JACA) đã thực hiện tại tỉnh hòa bình bao gồm các nội dung:

- Tên gọi của dự án: dự án phục hồi rừng tự nhiên vùng phòng hộ đầu nguồn bị suy thoái tại miền bắc việt nam (RENFODA-JACA)

- Thời gian thực hiện: từ tháng 10 năm 2003 đến tháng 9 năm 2008

- Dự án được thực hiện bao gồm 02 hợp phần:
  - + Hợp phần nghiên cứu
  - + Hợp phần thử nghiệm: Bao gồm các hoạt động như:
    - Lâm nghiệp: trồng rừng với các loài cây như: tre, dổi, lim, De, sưa....; tu bổ rừng tự nhiên, cải tạo vườn tạp.
    - + Nông nghiệp: trồng một số loài cây nông nghiệp
    - + Chăn nuôi: Một số loại con như bò, dê, lợn, nuôi cá lồng, xây dựng tủ thuốc thú y
    - + Hạ tầng quy mô nhỏ: như giếng ăn, bể nước, chuồng trại, hố ủ phân, nhà vệ sinh...

3. Thăm mô hình tại xóm Ké, xã Hiền Lương, huyện Đà Bắc tỉnh Hòa Bình

- Bà Đinh Thị Hồng: Cán bộ khuyến nông - khuyến lâm xã giới thiệu về dự án Jica đã triển khai tại xã.

- Năm 2004 dự án Jica triển khai thực hiện tại 2 xóm: Xóm Ké, Xóm Lương xã Hiền Lương.

- Xóm Ké có tổng diện tích: 3.907 ha, diện tích đất nông nghiệp ít, người dân sống chủ yếu bằng sản xuất nông – lâm nghiệp.

- Các hoạt động đã triển khai tại xóm:

+ Làm giàu rừng: trên diện tích rừng cộng đồng và rừng của hộ gia đình. Được hỗ trợ lập kế hoạch, cây giống, phân bón năm đầu. Người dân tự bỏ công tham gia.

+ Trồng rừng: người dân tự lựa chọn cây để trồng: Keo, sấu, Trám. Giổi, Mây.

+ Cải tạo vườn tạp hộ gia đình

+ Chăn nuôi quay vòng: Bò, dê, lợn. Được hỗ trợ con giống, 1 phần chuồng trại.

+ Các hoạt động hỗ trợ: Xây chuồng trại, hố ủ phân, tủ thuốc thú y, tập huấn thú y thôn bản.

- Hiệu quả từ dự án:

+ Người dân nâng cao được kiến thức thông qua các hoạt động, có công ăn việc làm, từ đó đến nay không còn hiện tượng phá rừng.

+Thu nhập bình quân: 7,5 triệu đồng/khẩu/năm

+ Ghóp phần xóa đói giảm nghèo: năm 2009 xóm có 33 hộ nghèo, đến năm 2011 giảm xuống còn 11 hộ.

- Các thành viên trong đoàn hỏi về cách triển khai dự án:

+ Thực hiện trồng rừng trên đất của cộng đồng (đất do xóm quản lý): Các hộ có thể tham gia được thì đăng ký. Diện tích được chia theo số khẩu trong hộ đăng ký tham gia. Trong xóm có 54 hộ chia 3 nhóm, các nhóm bầu trưởng nhóm, phó nhóm. Các nhóm tự quản lý diện tích của nhóm. Xã viên trong nhóm được đi tĩa măng, và chặt cây tre già đem bán và tính công để chia lợi nhuận.

- Các hộ tham gia vào hoạt động lâm nghiệp mới được hỗ trợ các hoạt động khác. Các hộ không tham gia được chủ yếu là các hộ cán bộ, hoặc hộ quá nghèo, không có lao động.

- Cấp vật liệu làm chuồng cho chăn nuôi của các hộ nhận ban đầu không cần phải chuyển cho hộ tiếp theo.

Một số hình ảnh thăm quan tại thực địa

4. Thăm trạm dừng nghỉ QL 6 Tân Lạc Hòa Bình

Trên đường từ Hòa Bình trở về Điện Biên đoàn đã vào thăm trạm dừng nghỉ Quốc lộ 6 Tân Lạc Hòa Bình.

Tại đây đoàn đã thăm quan trạm, hỏi các cán bộ tại trạm về tình hình hoạt động của trạm. Công tác quảng bá giới thiệu về trạm chưa được tốt, mọi người đi qua nhìn khang trang quá không dám vào. Các sản phẩm bày bán trong trạm còn quá ít chưa thu hút khách hàng vào thăm quan nghỉ ngơi và mua hàng.

Trạm dừng nghỉ rất vắng vẻ. Không có khách vào nghỉ thăm quan và mua hàng.

Bài học kinh nghiệm: Tăng cường công tác quảng bá, giới thiệu về trạm dừng nghỉ, đặt biển báo có trạm từ xa để nhiều người được biết. Khuyến khích người dân mang các sản phẩm địa phương và các sản phẩm của các vùng miền vào bán.

4. Thăm và làm việc tại Trung tâm khoa học kỹ thuật lâm nghiệp Tây Bắc

Ông Tân Văn Phong dẫn đoàn đi thăm trại nuôi Nhím, thảo luận về việc hủy hợp đồng nuôi Nhím.

- Bà Nonaka trình bày lý do hủy bỏ hợp đồng: Sau khi đã lựa chọn hoạt động nuôi Nhím người dân mới biết thị trường bán là khó khăn. Vì vậy người dân đề nghị chuyển hoạt động nuôi Nhím sang hoạt động khác. Vì vậy dự án phải hủy hợp đồng mua Nhím.

- Sau khi thảo luận 2 bên nhất trí hủy hợp đồng mua Nhím.

- Ông Phong: Trung tâm đã làm nhiều chương trình phát triển sinh kế. ngoài việc cung cấp con giống, trung tâm còn có thể cung cấp các loại cây giống cho trồng rừng, làm giàu rừng, trồng cây lâm sản ngoài gỗ.

- Bà Nonaka: Thông tin ông Phong đưa ra là rất tốt cho dự án. Dự án sẽ thông tin cho tất cả các thành viên được biết.

NHẬN XÉT VỀ TỔ CHỨC CHUYỂN ĐI

Chuyển đi đã thành công. Tuy nhiên công tác tổ chức và bố trí kế hoạch chưa hợp lý và đúng lịch trình đề ra; Chưa có trưởng nhóm, kế hoạch thay đổi nên việc thăm quan tại hiện trường không được nhiều. Cán bộ của Chi cục lâm nghiệp tỉnh Hòa Bình và các hộ dân nơi đoàn đến thăm quan, học tập đều giúp đỡ và nhiệt tình hướng dẫn. Các thành viên trong đoàn nghiêm túc tuân theo mọi hoạt động của đoàn và tiếp thu tốt những kiến thức và kinh nghiệm bổ ích trong quá trình thăm quan học tập. Thông qua đợt thăm quan này đoàn đã học tập nhiều kinh nghiệm quý báu và tận mắt nhìn được kết quả của địa phương đã làm được và có thể rút ra được những bài học tốt nhất cho việc thực hiện ở tỉnh Điện Biên.

PHỤ LỤC

1. Một số hình ảnh về chuyên tham quan học tập tại Hoà Bình

LÀM VIỆC VỚI SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT TỈNH HOÀ BÌNH

Làm việc với Đại diện UBND xã Hiền Lương và xóm Ké

Thăm mô hình trồng cây Sưa, chăn nuôi tại Xóm Ké

Thăm Bản du lịch Bản Lác, Mai Châu, Hòa Bình

2. DANH SÁCH CÁC THÀNH VIÊN THAM GIA CHUYỂN THAM QUAN HỌC TẬP TẠI HOÀ BÌNH

TT	HỌ VÀ TÊN	CƠ QUAN	CHỨC VỤ
1	Nonaka Hiromi	Dự án SUSFORM-NOW	Chuyên gia JICA - Điều phối viên dự án
2	Nguyễn Tuấn Hiền	Dự án SUSFORM-NOW	Cán bộ Cao cấp Dự án
3	Đặng Thị Hiền	Chi cục Lâm nghiệp	Trưởng phòng KH-KT
4	Bùi Nam Thái	Chi cục Lâm nghiệp	Phó phòng KH-KT
5	Lò Văn Trường	Bản Na Phát A Xã Na Son ĐBĐ	Trưởng bản
6	Lò Văn Dinh	Bản Huổi Múa A Xã Keo Lôm ĐBĐ	Trưởng bản
7	Vừ Súa Tùng	Bản Tìa Ghênh C xã Keo Lôm ĐBĐ	Trưởng bản
8	Hạng Chông Giàng	Bản Háng Trọ B xã Pú Nhi ĐBĐ	Trưởng bản
9	Lường Văn Đoàn	Bản Sái Lương xã Núa Ngam ĐB	Phó bản
10	Lò Văn Xuân	Bản Phiêng Ban Xã Thanh An ĐB	Trưởng bản
11	Mai Công Huyền	Sở Nông nghiệp và PTNT ĐB	Lái xe

3. DANH SÁCH CÁC THÀNH VIÊN THAM GIA LÀM VIỆC CÙNG ĐOÀN THAM QUAN HỌC TẬP TẠI HOÀ BÌNH

TT	HỌ VÀ TÊN	CƠ QUAN	CHỨC VỤ
1	Bùi Xuân Nhẫn	Chi cục Lâm nghiệp Hòa Bình	Chi cục phó
2	Ông Thọ	Chi cục Lâm nghiệp Hòa Bình	Trưởng phòng Kỹ Thuật
3	Ông Tuấn	Chi cục Lâm nghiệp Hòa Bình	Cán bộ phòng Kỹ thuật
4	Hà Ngọc Sơn	Chi cục PT Nông thôn Hòa Bình	Chi cục phó
5	Noriyoshi KITAMURA	VNFOREST, MARD	Chuyên gia Lâm nghiệp JICA
6	Eiji EGASHIRA	JICA Việt Nam	Cố vấn Cao cấp Xây dựng Dự án
7	Đỗ Thị Thu Thủy	Văn phòng Dự án Jica Bộ NN-PTNT	Điều phối viên Chương trình Lâm nghiệp Quốc gia JICA
8	Ông Chung	Văn phòng dự án Jica	Cán bộ Quốc gia
9	Đình Thị Hồng	Xã Hiền Lương, huyện Đà Bắc, Hòa Bình	Cán bộ KN-KL xã
10	Nguyễn Quốc Đệ	Xóm Ké, xã Hiền Lương	Trưởng xóm
11	Ông Phan	Hợp tác xã Dệt Thổ cẩm Chiềng Châu	Chủ nhiệm